

2. Općenito o energetske savjetnicima

Kada govorimo o energetske savjetnicima potrebno je razlikovati dvije vrste energetske savjetnika, i to akreditirane stručnjake koji su upisani u javno dostupne registre akreditiranih energetske savjetnika i neakreditirane energetske savjetnike.

Akreditirani energetske savjetnici mogu provoditi energetske preglede i izdavati energetske certifikate, a to su neovisno kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji su završili neki od službeno akreditiranih programa izobrazbe, te ispunjavaju i druge nacionalnim zakonima propisane uvjete, poput završenog određenog stupnja obrazovanja iz točno propisanog područja ili prethodno stečenog radnog iskustva na sličnim poslovima. Ovlaštenje za energetske preglede i energetske certificiranje zgrada može dobiti pravna ili fizička osoba nakon čega može obavljati energetske preglede i certificiranje stambenih i nestambenih zgrada s jednostavnim tehničkim sustavom, kao i energetske preglede zgrada sa složenim tehničkim sustavom.¹

S obzirom na to da europski zakonodavni okvir² propisuje državama članicama sustav obveze energetske učinkovitosti, u državama članicama postoji kontinuirana potreba za osposobljavanjem značajnog broja osoba koje se žele dalje osposobljavati u području energetske učinkovitosti i energetske savjetovanja.

Iako akreditirani energetske savjetnici mogu biti isključivo osobe koje zadovoljavaju određene preduvjete u smislu završenog prethodnog obrazovanja ili radnog iskustva, **neakreditirani energetske savjetnici** mogu biti osobe koje nužno nemaju završen studij iz područja tehničkih znanosti i nemaju prethodno iskustvo u području energetske učinkovitosti. U sustavu cjeloživotnog obrazovanja, takve se osobe jednostavno mogu osposobiti za energetske savjetnike koji će moći obavljati cijeli niz poslova vezanih uz energetske savjetovanje i jednostavne energetske preglede kućanstava. **Programi osposobljavanja za neakreditirane energetske savjetnike namijenjeni su pojedincima, ali i organizacijama koje se bave energetske siromaštvom, osobama zaposlenim u energetske sektorima u jedinicama lokalne i regionalne samouprave, nezaposlenim osobama i svim onim osobama koje imaju interes u području energetske učinkovitosti.** Za pohađanje takvih treninga uglavnom formalno nisu propisane potrebne kvalifikacije iako, pojedini treninzi mogu zahtijevati

---

¹ U HR je Zakonom o gradnji propisano da osobe koje mogu dobiti ovlaštenje za akreditirane energetske savjetnike moraju imati najmanje završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij kojim se stječe akademski naziv magistar inženjer arhitektonske, građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke odnosno završen specijalistički diplomski studij kojim se stječe stručni naziv specijalist građevinske, strojarske ili elektrotehničke struke, najmanje pet godina radnog iskustva u struci na poslovima projektiranja, stručnog nadzora građenja, održavanja, odnosno ispitivanja građevinskog dijela zgrade vezano na uštedu energije i toplinsku zaštitu, provođenja energetske pregleda zgrade, ispitivanja funkcije energetske sustava u zgradi, ili ispitivanja funkcije sustava automatskog reguliranja i upravljanja u zgradi, te uspješno završen Program osposobljavanja.

² DIREKTIVA 2012/27/o energetske učinkovitosti

DIREKTIVA 2018/2002 o izmjeni Direktive 2012/27/o energetske učinkovitosti

DIREKTIVA 2010/31 o energetske učinkovitosti zgrada

DIREKTIVA 2018/844. o izmjeni Direktive 2010/31 o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti

UREDBA 2018/1999/ o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime

određene razine znanja o području energetske učinkovitosti. Treninzi za energetske savjetnike mogu obuhvaćati cijeli niz tema od provedbe energetskog pregleda, osnovnih pojmova o energetskom siromaštvu, do osposobljavanja za provedbu složenijih mjera energetske učinkovitosti ili izvedbu pojedinih vrsta radova, a mogu pružiti održive i ekološki prihvatljive mogućnosti zapošljavanja za osobe koje u trenutku pohađanja treninga mogu biti nezaposlene ili samo žele dopuniti svoj postojeći set kompetencija novima.

Opće kompetencije koje osobe koje završe osposobljavanje za energetske savjetnike mogu steći

Među kompetencijama ili setovima znanja koje bi osobe koje pohađaju treninge za energetske savjetnike trebale usvojiti na kraju tečaja mogu se uz ostale pronaći i sljedeće:

- razumijevanje načina korištenja energije i razumijevanje i identifikacija potencijalnih načina za postizanje određenih ušteda u energetskom i financijskom smislu u kućanstvima;
- sposobnost izračunavanja potrošnje energije (potrošnja električne energije, toplinske energije, prirodnog plina, loživog ulja i vode);
- sposobnost identificiranja načina gubitka energije, ali i sprečavanja energetskih gubitaka u kućanstvima (izolacija, sprječavanje propuha, postavljanje adekvatnog sustava grijanja);
- razumjeti što je to energetska siromaštvo i što ga uzrokuje.³

Općenite vrste poslova koje energetske savjetnici mogu raditi

Osobe osposobljene za energetske savjetnike mogu kreirati i **provoditi treninge** za upravitelje javnih zgrada, za komunalna energetska poduzeća; za građane u riziku od energetskog siromaštva, ali i građane koji samo žele da njihovi domovi ili radna mjesta budu učinkovitiji; za mala i srednja poduzeća koja žele svoje poslovanje učiniti energetski učinkovitijim; **savjetovati o načinima uštede** energije u kućanstvima u riziku od energetskog siromaštva i pomoći u izračunu potrošnje energije, te ukazati na potencijalne financijske uštede u kućnim proračunima; **obaviti jednostavne preglede i izraditi izvještaje o obavljenim pregledima** s preporukama za implementaciju jednostavnih mjera za energetska učinkovitost u kućanstvima u riziku od energetskog siromaštva; **obavljati konzultiranje i istraživanje i razvoj** u području energetske učinkovitosti zgrada; **educirati o energetske učinkovitosti; educirati o energetskom siromaštvu**, njegovim uzrocima, načinima sprječavanja i drugo. Energetske savjetnici mogu davati savjete ugroženim potrošačima i energetski siromašnim kućanstvima, ali i drugim korisnicima poput malih i srednjih poduzeća te jedinicama lokalne samouprave, o financijskim mjerama koje su na snazi u pojedinim zemljama, a koje doprinose suzbijanju energetskog siromaštva i povećanju energetske učinkovitosti.

Gdje osobe koje završe osposobljavanje za energetske savjetnike mogu biti zaposlene?

---

³ U HR programe za obrazovanje odraslih odobrava Agencija za obrazovanje odraslih, a jedan od akreditirani nastavnih programa za osposobljavanje energetskih savjetnika je Nastavni program za poslove Savjetnika/Ce za učinkovitu potrošnju električne i toplinske energije te vode u kućanstvima koji provodi Pučko otvoreno učilište Križevci.

Osobe osposobljene za energetske savjetnike mogu biti zaposlene u energetskim poduzećima u kojima mogu o mjerama energetske učinkovitosti savjetovati krajnje kupce koji pripadaju kategoriji ugroženih kupaca, te im na taj način omogućiti pristup različitim mjerama energetske učinkovitosti čime izravno doprinose suzbijanju energetske siromaštva, ali doprinose ostvarenju socijalnih ciljeva energetskih poduzeća (opskrbljivači i/ili distributeri).

Osobe osposobljene za energetske savjetnike mogu biti zaposlene u gradskim komunalnim poduzećima, gradskim informativnim centrima ili u jedinicama lokalne i regionalne samouprave, organizacijama civilnog društva te kod pružatelja socijalnih usluga ili u sektoru zdravstva, gdje mogu pružati usluge savjetovanja građana o mjerama energetske učinkovitosti, ali i dostupnim financijskim mjerama čiji je cilj poticanje energetske učinkovitosti pravnih i fizičkih osoba.

Neakreditirani energetski savjetnici mogu biti zaposleni u poduzećima koji se bave energetskim pregledima i certificiranjem te mogu pomagati u pregledima i izradi izvještaja akreditiranim energetskim savjetnicima. Ključno je napomenuti da energetski savjetnici koji nisu službeno akreditirani mogu provoditi jednostavne energetske preglede, ali ne mogu izdavati energetske certifikate niti se evidencija o njima vodi u javno dostupnim nacionalnim registrima.

Osobe osposobljene za energetske savjetnike mogu biti zaposlene u različitim tijelima javne i državne uprave koje se bave temom energetske učinkovitosti, graditeljstva, zaštite okoliša, ali i socijalnim mjerama za osobe nižeg ekonomskog statusa, a čiji je cilj suzbijanje siromaštva, a time i energetske siromaštva. Energetski savjetnici mogu pomoći u sukreiranju financija potrebnih za suzbijanje energetske siromaštva.

Osobe osposobljene za energetske savjetnike se mogu i samozaposliti ili zaposliti u različitim organizacijama čiji je cilj suzbijanje energetske siromaštva.

Mjere energetske učinkovitosti izravno doprinose smanjenju energetske siromaštva, stoga je uloga osoba koje su osposobljene za savjetovanje u području energetske učinkovitosti iznimno važna, jer osobe koje su osposobljene za energetske savjetnike i za provođenje mjera energetske učinkovitosti u kućanstvima, izravno i neizravno mogu utjecati na promjenu ponašanja građana kroz edukaciju ukućana o mogućnostima smanjenja potrošnje energije uzevši u obzir uređaje koje individualno kućanstvo koristi, povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje troškova za energije implementiranjem (jednostavnih) mjera energetske učinkovitosti poput postavljanja perlatora i zamjene žarulja sa žarnom niti s LED žaruljama te zamjene starih (istrošenih) brtvila za prozore i vrata novima, čime se pridonosi ublažavanju energetske siromaštva.